

Marroc o el regne de la simulació

Hassan II segurament que passarà a la història com un dels polítics més hàbils i astuts del Magrib. Mentre aferma la imatge del seu país a l'exterior i va promentent la democràcia, a dins administra el poder com faria un despòtic senyor feudal.

Idris Basri, ministre d'Interior marroquí. És el responsable de les violacions dels drets humans al seu país i home fort del règim de Hassan II.

D'uns anys ençà el Marroc ha esdevingut per als turistes europeus una de les portes més accessibles del verger islàmic; i per a les multinacionals de tot el món, el país de les oportunitats: mà d'obra barata i un règim polític "estable". Les democràcies occidentals proven d'aliar-se amb el Marroc i de penetrar-hi econòmicament, alhora que demanen —cal dir que sense gaire entusiasme— reformes importants al règim alauita. Sota la

consigna propugnada per Occident d'inversions sí però amb democràcia, no hi ha sinó paraules, i Hassan II ho sap. En definitiva, el règim polític marroquí mira de mostrar-se modern i democràtic, però, bo i apel·lant a la seua singularitat sociocultural i religiosa, practica un medievalisme ranci.

Hassan II, amo del món. Segons la constitució del 1972, atorgada pel rei un any després d'una temptativa de cop d'estat que es

l'imam, el líder religiós del poble, i l'*amir al-mu'minin* o capítost dels creients. Més encara, Hassan II es reserva per a ell mateix unes atribucions polítiques importantíssimes: pot nomenar i destituir el primer ministre i la resta de membres del govern; presideix el consell de ministres, el consell superior de la magistratura, el consell superior de l'ensenyament, i el consell superior de la promoció nacional; pot dissoldre el Parlament per decret; el rei és el cap suprem de les forces armades reials; promulga la llei i signa i ratifica els tractats internacionals; nomena tots els jutges a proposta del consell del poder judicial que ell mateix presideix; Hassan II exerceix també el dret de gràcia, és a dir, pot atorgar indults; del monarca és també la facultat de declarar l'estat d'excepció i d'exercir qualsevol poder de govern.

Al Marroc, doncs, el rei és omnipotent i és dintre el seu àmbit i de la religió que ell representa que se circumscriu la llibertat dels individus. Tant és així que la immunitat dels parlamentaris queda en no res quan les seues opinions atempten contra la monarquia, l'islam o quan constitueixen un insult al rei. No cal dir que tota manifestació en favor de l'autodeterminació del Sàhara, territori anexionat pel Marroc per la força el 1975, també atempta contra els principis bàsics que delimiten la llibertat dels marroquins. No obstant això, Hassan II també té la potestat d'obrir "graciosament" les portes de la presó a aquells qui

El règim de Hassan II procura de presentar, cara enfora, una imatge de país democràtic, però a l'interior empresona els dissidents polítics.

va saldar amb vint-i-una execucions, el Marroc és una monarquia democràtica i constitucional en la qual l'islam és la religió de l'estat; en la qual hi ha garantida la igualtat de sexes, la llibertat d'opinió, d'expressió, d'associació o la pertinença a qualsevulla organitzacions polítiques o sindicals. Alhora, la dinastia alauita afirma que descendeix directament del profeta Mahoma, que Hassan II és

Parlament marroquí siga una bella peça de decoració

han errat. És un indult que sempre s'administra de forma arbitrària i capriciosa i que es concedeix en dates de relleu: el 3 de març, festa del tron; el dia 9 de juliol, aniversari del monarca; i en ocasió de les festes musulmanes d'*Id al-Fitr* (final del dejuni del ramadà) i d'*Id al-Adha* (la festa del sacrifici).

La singularitat política d'Hassan II fa que, a la pràctica, el Parlament marroquí, compost de 333 membres, siga una bella peça de decoració. El centre-dreta domina la cambra i la *Union Socialiste des Forces Populaires* i l'*Istiqlal* configuren l'oposició "tècnica" al règim. La reforma de l'any passat de la constitució "atorgada" preveu també la creació d'un senat, òrgan del qual ja recelen els opositors a l'exili, pels quals l'única democràcia possible al Marroc exigeix la derogació dels poders de Hassan II, però sense que això vulga dir per força la proclamació d'una república.

Els drets humans sota mínims. Tot amb tot, el principal problema del Marroc continua essent, ara com ara, el dels drets humans. Drets que s'hi continuen violant —segons que prova Amnistia Internacional—, conculcats per la poderosa mà d'Idris Basri, ministre d'Interior d'Hassan II. Les contínues denúncies d'organismes de tot arreu del món relatives a aquesta situació han causat a Hassan II més d'un greu maldecap. El monarca, conscient que això ofereix una mala imatge del seu país, però també del fet que no pot abaixar la guàrdia contra els seus adversaris polítics, ha maniobrat amb l'habilitat política que el caracteritza. D'una banda, va crear un Ministeri dels Drets Humans que va confiar a Omer Azziman, que al final ha hagut de ser destituït pel rei per afers de corrupció, i ara aquest ministeri ha passat a dependre del de Justícia. Hassan, a més a més, mira d'atenuar la violació dels drets humans al seu país exercint el dret de gràcia. L'ambigüitat del règim pel que fa a aquest punt no para de crear

situacions rocambolesques. Si d'una banda hom nega oficialment als organismes internacionals l'existència de centres de detenció secrets, com el de Qalat m'Gouna o el de Tazmamert, d'una altra en surten en llibertat persones que hi han estat detingudes. Així, el juny del 1991 foren alliberats, justament d'a-

d'aquests darrers temps ha estat el de Hassan Ighiri. Ighiri, de trenta-tres anys i natural de Meknès, feia més de quatre anys que residia a Espanya quan va ser detingut al Marroc acusat de traficant amb armes en favor del Front Islàmic de Salvació algerià. Ighiri va negar els càrrecs, però la justícia marroquina no va

quests dos llocs, més de tres-cents saharis. Aquest mateix any també sortien de Tazmamert una trentena de marroquins que hi havien passat divuit anys detinguts. I amb tot, les autoritats continuen negant que sàpiguen res de molts dels altres presos de consciència, reclamats sobretot per Amnistia Internacional.

Siga com siga, Hassan II manté a ratlla tota dissidència política emprant l'estratègia del terror. Un dels casos més sonats

dubtar a condemnar-lo a vint anys de presó, pena que actualment compleix a la presó d'Asafi, al sud del país. Es dona la circumstància que Ighiri formava part de l'Associació de Treballadors Immigrants Marroquins a Espanya, com també del Moviment de Demòcrates Opositors Marroquins.

I és que al Marroc no ser hassanista es paga a un preu molt alt.

Francesc Viadel